

Державна регуляторна служба України

До вих. УСКК від 11.11.2019 № 191/1708

Надсилаю проект Положення про військову стандартизацію до проекту наказу Міністерства оборони України “Про питання військової стандартизації” що доопрацьовано з урахуванням зауважень та пропозицій від Державної регуляторної служби України.

Додаток: згадане на 18 арк.

Начальник Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації
полковник

Олександр КУМЕДА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України

№

ПОЛОЖЕННЯ
про військову стандартизацію

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає організаційні засади діяльності у сфері військової стандартизації.

2. Це Положення поширюється на всі складові сектору безпеки і оборони, відповідно до Закону України “Про національну безпеку України”, за винятком Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

3. Дія цього Положення не поширюється на національні стандарти та кодекси усталеної практики, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, стандарти внутрішнього аудиту та внутрішнього контролю, стандарти колективної та індивідуальної підготовки, стандарти освітньої діяльності та вищої освіти, стандарти медичної допомоги.

4. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

взаємозамінність (interchangeability) – спроможність одного продукту, процесу чи послуги бути використаним замість іншого з метою задоволення тих самих вимог;

взаємосумісність (interoperability) – спроможність до спільних узгоджених, ефективних та результативних дій з метою досягнення тактичних, оперативних та стратегічних цілей у сфері оборони;

виконавець робіт із військової стандартизації – суб'єкт військової стандартизації, який за дорученням або згідно з укладеним договором здійснює роботи з розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів і внесення змін до них та надання пропозицій щодо їх скасування. До виконавців робіт із військової стандартизації можуть належати структурні підрозділи Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України, органів військового управління, безпосередньо їм підпорядкованих, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів військового управління, безпосередньо їм підпорядкованих, центральних та інших органів виконавчої влади, правоохоронних і розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, організації з військової стандартизації, підприємства, установи та організації всіх форм власності, які виконують роботи та надають послуги для потреб оборони;

замовник робіт із військової стандартизації – суб'єкт військової стандартизації, який замовляє роботи з розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів і змін до них, видає відповідне доручення чи укладає договір, контролює хід виконання робіт, приймає завершені роботи та схвалює їх для прийняття органом військової стандартизації. До замовників робіт із військової стандартизації належать Міністерство оборони України, Генеральний штаб Збройних Сил України, органи військового управління, безпосередньо їм підпорядковані, інші утворені відповідно до законів України військові формування, органи

військового управління, безпосередньо їм підпорядковані, центральні та інші органи виконавчої влади, правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями або їх структурні підрозділи;

запровадження стандарту НАТО (стандарту у сфері оборони держави-члена НАТО) – комплекс заходів, що включає вивчення та прийняття рішення про застосування у секторі безпеки і оборони положень (норм, вимог) стандарту НАТО (стандарту у сфері оборони держави-члена НАТО), прийняття до прямого застосування або розроблення на основі стандарту НАТО (стандарту у сфері оборони держави-члена НАТО) відповідного акта законодавства чи документа з військової стандартизації (внесення відповідних змін та/чи доповнень до чинних документів), надання йому чинності в установленому порядку, застосування розробленого документа в діяльності складових сектору безпеки і оборони України;

міжвідомча робоча група – тимчасовий робочий орган, який створюється для розроблення військового стандарту, сфера застосування якого відноситься до компетенції двох чи більше складових сектору безпеки і оборони;

організація з військової стандартизації – установа (у тому числі наукова (науково-дослідна)), організація, заклад вищої освіти складових сектору безпеки і оборони, на які покладено завдання щодо розроблення військових стандартів;

предмет постачання – військове майно (майно) сил оборони (за винятком нерухомого майна), до якого належать вироби, складові частини виробів, інструменти, приладдя, матеріали, комплекси, інформаційні (автоматизовані) системи, програмні засоби, що є об'єктами самостійного постачання;

робоча група – тимчасовий робочий орган, який створюється для розроблення військового стандарту, сфера застосування якого відноситься

до компетенції декількох структурних підрозділів однієї складової сектору безпеки і оборони;

стандарт підготовки – документ, який визначає послідовність досягнення органами військового управління (штабами, військовими частинами, підрозділами, кораблями, військовослужбовцями) оперативних (бойових, спеціальних, індивідуальних) спроможностей до виконання конкретних завдань та визначає критерії їх оцінки. Стандарти підготовки поділяються на стандарти індивідуальної (базової загальновійськової, фахової) підготовки та колективної підготовки. Стандарти підготовки є обов'язковими до застосування;

сумісність (compatibility) – придатність продукції, процесів чи послуг для спільного використання у визначених умовах з метою задоволення відповідних вимог та без спричинення неприйнятних взаємодій;

уніфікованість (commonality) – рівень стандартизації, який досягається, коли використовуються однакові доктрини, процедури чи продукція.

Інші терміни, які використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, Законах України “Про національну безпеку України”, “Про оборону України”, “Про державне оборонне замовлення” та інших нормативно-правових актах України.

5. Метою військової стандартизації є:

досягнення, підтримання та удосконалення взаємосумісності Збройних Сил України та інших складових сил оборони зі збройними силами НАТО та держав-членів НАТО;

сумісність, взаємозамінність та уніфікованість об'єктів стандартизації;

єдина гармонізована термінологія у секторі безпеки і оборони;

досягнення максимальної економії всіх видів ресурсів, які використовуються для забезпечення діяльності складових сил оборони;

забезпечення безпеки і здоров'я цивільного населення та особового складу військ (сил, частин, підрозділів) складових сил оборони;
збереження довкілля.

6. Діяльність з військової стандартизації ґрунтується на застосуванні таких принципів:

- всеосяжного та системного підходу;
- забезпечення участі усіх заінтересованих складових сектору безпеки і оборони у розробленні військових стандартів;
- відкритості та прозорості діяльності з військової стандартизації;
- пріоритетного застосування національних стандартів та кодексів усталеної практики;
- пріоритетності запровадження стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО як військових стандартів;
- участі в стандартизації НАТО;
- добровільного застосування військових стандартів, якщо інше не передбачено нормативно-правовими актами;
- відповідності військових стандартів законодавству України;
- адаптації до сучасних досягнень науки і техніки, сприяння запровадженню інновацій та підвищення конкурентоспроможності продукції оборонного призначення вітчизняних виробників;
- доступності військових стандартів, а також інформації про них для користувачів;
- застосування сучасних інформаційних технологій для інформаційного забезпечення всіх заінтересованих сторін.

7. Залежно від об'єкта стандартизації військову стандартизацію розрізняють як оперативну, адміністративну та матеріальну.

Об'єктами оперативної стандартизації є правила, процедури, функції, методи, діяльність та її результати у сферах планування, підготовки

(за винятком стандартів колективної та індивідуальної підготовки), повсякденної діяльності, застосування військ (сил), управління військами (силами), взаємосумісності підрозділів, безпеки і здоров'я цивільного населення, особового складу та довкілля.

Об'єктами адміністративної стандартизації є термінологія, управління документацією, фінансові, кадрові та інші питання, які не охоплюються оперативною та матеріальною стандартизацією.

Об'єктами матеріальної стандартизації є озброєння, військова та спеціальна техніка, інші предмети постачання військового призначення, а також діяльність та її результати, що пов'язані з їх життєвим циклом.

8. Основні види військових стандартів:

1) основоположні стандарти:

побудова, викладання, оформлення, позначення та зміст військових стандартів;

основні положення, порядок, правила, процедури, настанови, умовні позначки;

терміни та визначення понять;

класифікація;

2) стандарти вимог:

оперативно-стратегічні, оперативно-тактичні та тактико-технічні вимоги до систем, комплексів та зразків озброєння, військової та спеціальної техніки;

загальні технічні та технічні вимоги (умови), технічні специфікації;

загальні вимоги до якості, захисту від корозії та старіння, безпеки та ергономіки озброєння, військової та спеціальної техніки, інших предметів постачання військового призначення;

вимоги до збереження навколишнього природного середовища при здійсненні діяльності яка пов'язана з питаннями національної безпеки і оборони України;

вимоги до позначення, фасування і маркування озброєння, військової та спеціальної техніки, інших предметів постачання військового призначення;

вимоги та правила щодо використання (експлуатації), логістичної підтримки (технічного обслуговування, ремонту) озброєння, військової та спеціальної техніки, інших предметів постачання військового призначення;

вимоги до сумісності, взаємозамінності та уніфікованості озброєння, військової та спеціальної техніки, інших предметів постачання військового призначення;

вимоги до методів контролю (випробування, вимірювання, визначення, аналізу) озброєння, військової та спеціальної техніки, інших предметів постачання військового призначення.

9. Основними типами документів з військової стандартизації є:

військові стандарти;

військові словники, довідники, каталоги, переліки.

10. Військові стандарти приймаються державною мовою або за потреби, мовою, якою викладено стандарт НАТО чи стандарт у сфері оборони держави-члена НАТО.

II. Суб'єкти військової стандартизації, їх повноваження та функції

1. Суб'єкти військової стандартизації:

координаційна рада з військової стандартизації;

орган військової стандартизації;

Міністерство оборони України, Генеральний штаб Збройних Сил України, органи військового управління, безпосередньо їм підпорядковані, інші утворені відповідно до законів України військові формування, органи військового управління безпосередньо їм підпорядковані, центральні та інші органи виконавчої влади, правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями або їх структурні підрозділи;

організації з військової стандартизації;

підприємства, установи та організації всіх форм власності, які виконують роботи та надають послуги для потреб оборони;

міжвідомчі робочі групи та робочі групи з військової стандартизації.

2. Загальне керівництво військовою стандартизацією здійснює заступник Міністра оборони України (згідно з розподілом обов'язків) через орган військової стандартизації.

3. Координаційна рада з військової стандартизації

Координаційна рада з військової стандартизації (далі – координаційна рада) є консультативно-дорадчим органом військової стандартизації та формується у такому складі:

голова координаційної ради – заступник Міністра оборони України (згідно з розподілом обов'язків);

заступник голови координаційної ради – керівник органу військової стандартизації;

члени координаційної ради – уповноважені представники Міністерства оборони України, Збройних Сил України та інших заінтересованих складових сектору безпеки і оборони.

До повноважень координаційної ради належать:

1) підготовка пропозицій щодо:

формування та реалізації політики у сфері військової стандартизації;
визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час здійснення робіт із військової стандартизації;

2) схвалення проектів:

рішень щодо створення та припинення діяльності міжвідомчих робочих груп з військової стандартизації, визначення сфери їх діяльності;
програми робіт із військової стандартизації;

3) моніторинг та оцінка діяльності міжвідомчих робочих груп з військової стандартизації.

Положення про координаційну раду з військової стандартизації та її персональний склад затверджуються наказом Міністерства оборони України.

4. До повноважень органу військової стандартизації належать:

забезпечення та сприяння співробітництву у сфері військової стандартизації між складовими сектору безпеки і оборони;

розроблення і подання пропозицій щодо формування та реалізації воєнної та військово-технічної політики з питань військової стандартизації;

підготовка та подання на затвердження Порядку розроблення, прийняття, внесення змін, скасування, відновлення дії, оприлюднення, запровадження та застосування військових стандартів;

розроблення актів законодавства, міжнародних угод, інших нормативно-правових актів з питань військової стандартизації;

організація та координація діяльності щодо розроблення, прийняття, внесення змін, скасування, відновлення дії, оприлюднення, запровадження та застосування військових стандартів;

- забезпечення відповідності військових стандартів законодавству;
- забезпечення адаптації військових стандартів до сучасних досягнень науки і техніки;
- встановлення критеріїв, форм і процедур розгляду пропозицій щодо проведення робіт із військової стандартизації;
- формування та затвердження програм робіт із військової стандартизації, здійснення моніторингу за їх виконанням, виключення дублювання тем із програмами робіт із національної стандартизації;
- встановлення вимог до побудови, викладення, оформлення та позначення військових стандартів;
- замовлення та розроблення військових стандартів із загальних питань функціонування військової стандартизації;
- прийняття, скасування та відновлення дії військових стандартів і змін до них;
- реєстрація військових стандартів;
- розроблення, складання та ведення каталогу військових стандартів;
- оприлюднення та розповсюдження військових стандартів;
- організація замовлення, отримання, розповсюдження та запровадження стандартів НАТО і стандартів у сфері оборони держави-члена НАТО;
- застосування військових стандартів;
- запровадження стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО з загальних питань військової стандартизації;
- моніторинг запровадження стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО;
- інформування Офісу НАТО зі стандартизації щодо запроваджених у секторі безпеки і оборони стандартів НАТО;
- підготовка та надання пропозицій з питань міжнародного співробітництва у сфері військової стандартизації;
- представлення інтересів сектору безпеки і оборони в Комітеті НАТО зі стандартизації та Групі НАТО з управління процесами стандартизації;

співробітництво у сфері військової стандартизації з відповідними організаціями держав-членів та держав-партнерів НАТО;

підготовка пропозицій щодо створення та припинення діяльності міжвідомчих робочих груп з військової стандартизації, визначення сфери їх діяльності, координація цієї діяльності;

ведення фонду військових стандартів;

ведення офіційного вебсайту органу військової стандартизації;

організаційне забезпечення роботи координаційної ради з військової стандартизації;

організація та проведення заходів (нарад, зборів, семінарів тощо) із загальних питань військової стандартизації.

5. Керівник органу військової стандартизації:

здійснює керівництво органом військової стандартизації та несе відповідальність за його діяльність;

видає накази про прийняття, внесення змін, скасування, відновлення дії, оприлюднення та запровадження військових стандартів;

за результатами схвалення Координаційної ради з військової стандартизації видає накази про затвердження програм робіт із військової стандартизації;

видає накази про призначення міжвідомчих робочих груп;

забезпечує взаємодію зі структурними підрозділами центральних та інших органів виконавчої влади, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, які визначені відповідальними за організацію робіт із військової стандартизації у цих складових сектору безпеки і оборони, а також з підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності, які виконують роботи та надають послуги для потреб оборони;

затверджує положення про фонд військових стандартів.

6. Міністерство оборони України, Генеральний штаб Збройних Сил України, органи військового управління, безпосередньо їм підпорядковані, інші утворені відповідно до законів України військові формування, органи військового управління, безпосередньо їм підпорядковані, центральні та інші органи виконавчої влади, правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями або їх структурні підрозділи організовують та виконують у відповідних сферах діяльності роботи з військової стандартизації.

До їх повноважень належать:

регулювання діяльності з військової стандартизації в межах складової сектору безпеки і оборони;

визначення (створення) підпорядкованого структурного підрозділу, на який покладається організація та координація робіт із військової стандартизації за сферою компетенції складової сектору безпеки і оборони;

подання пропозицій до програм робіт із військової стандартизації;

замовлення розроблення військових стандартів і змін до них;

розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів і змін до них та надання пропозицій щодо їх скасування;

розгляд, надання відгуків та погодження проєктів військових стандартів;

застосування військових стандартів;

оприлюднення і розповсюдження розроблених ними військових стандартів;

адаптація військових стандартів до сучасних досягнень науки і техніки;

запровадження стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО;

участь у роботі робочих груп НАТО зі стандартизації;

підготовка пропозицій з питань міжнародного співробітництва у сфері військової стандартизації;

створення та ведення фондів військових стандартів;

взаємодія з питань військової стандартизації з іншими суб'єктами військової стандартизації;

своєчасне інформування через визначені (створені) підпорядковані відповідальні структурні підрозділи про хід виконання робіт із військової стандартизації;

визначення, за необхідності, організацій з військової стандартизації;

створення, за необхідності, комісії з питань військової стандартизації та робочих груп із військової стандартизації.

7. Організації з військової стандартизації є виконавцями робіт із військової стандартизації.

Організації з військової стандартизації та напрями їх робіт визначаються керівниками центральних та інших органів виконавчої влади, утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних і розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями.

Функціями організацій з військової стандартизації за визначеними напрямками робіт є:

подання в установленому порядку пропозицій до програм робіт із військової стандартизації;

розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів та змін до них;

розгляд та надання відгуків до проєктів військових стандартів;

підготовка та подання замовнику робіт із військової стандартизації пропозицій щодо скасування військових стандартів та внесення змін до них;

застосування військових стандартів;

оприлюднення і розповсюдження розроблених ними військових стандартів;

адаптація військових стандартів до сучасних досягнень науки і техніки;

запровадження стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО;

участь у роботі робочих груп НАТО зі стандартизації;

підготовка пропозицій з питань міжнародного співробітництва у сфері військової стандартизації;

проведення науково-дослідних робіт із військової стандартизації;

взаємодія з питань військової стандартизації з іншими суб'єктами військової стандартизації;

своєчасне інформування замовника робіт із військової стандартизації та органу військової стандартизації про хід виконання робіт;

інформаційне забезпечення щодо розроблених військових стандартів;

проведення наукових (науково-технічних) конференцій, семінарів та нарад з питань військової стандартизації.

8. Підприємства, установи та організації всіх форм власності, які виконують роботи та надають послуги для потреб оборони, можуть залучатися до робіт із військової стандартизації.

Функціями підприємств, установ та організацій усіх форм власності з питань військової стандартизації є:

подання в установленому порядку пропозицій до програм робіт із військової стандартизації;

розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів та змін до них;

розгляд та надання відгуків до проєктів військових стандартів;

підготовка та подання замовнику робіт із військової стандартизації пропозицій щодо скасування військових стандартів та внесення змін до них;

застосування військових стандартів;
оприлюднення і розповсюдження розроблених ними військових стандартів;
запровадження стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО;
участь у роботі робочих груп НАТО зі стандартизації;
взаємодія з питань військової стандартизації з іншими суб'єктами військової стандартизації;
своєчасне інформування замовника робіт із військової стандартизації та органу військової стандартизації про хід виконання робіт.

9. Міжвідомчі робочі групи та робочі групи з військової стандартизації створюються для ведення робіт у межах визначених напрямів діяльності або вирішення конкретних завдань.

Робочі групи з військової стандартизації створюються за дорученнями заступників керівників складових сектору безпеки і оборони.

Міжвідомчі робочі групи з військової стандартизації призначаються наказом керівника органу військової стандартизації за результатами рішення Координаційної ради з військової стандартизації.

Функціями міжвідомчих робочих груп (робочих груп) за визначеними напрямами діяльності (завданнями) є:

розроблення, перевіряння, переглядання військових стандартів та внесення змін до них;

запровадження стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО;

взаємодія з питань військової стандартизації з іншими суб'єктами військової стандартизації;

своєчасне інформування замовника робіт із військової стандартизації та органу військової стандартизації про хід виконання робіт.

III. Інформаційне забезпечення з військової стандартизації

1. Для надання інформації заінтересованим сторонам в органі військової стандартизації ведеться фонд військових стандартів.

2. Інформаційні послуги надаються органом військової стандартизації на безоплатній основі шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті органу військової стандартизації каталогу військових стандартів, каталогу стандартів НАТО, інших інформаційних та довідкових видань з питань стандартизації.

Офіційні тексти військових стандартів розміщуються на захищеній сторінці офіційного вебсайту органу військової стандартизації в мережі Інтернет.

3. Розповсюдження військових стандартів з обмеженим доступом здійснюється з дотриманням вимог законодавства та нормативно-правових актів України про державну таємницю та захист службової інформації.

4. Розповсюдження нетаємних стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держави-члена НАТО і змін до них здійснюється органом військової стандартизації.

5. Замовлення та отримання стандартів НАТО з обмеженим доступом здійснюється відповідно до Адміністративних домовленостей щодо охорони інформації з обмеженим доступом між урядом України та Організацією Північноатлантичного Договору, які ратифіковано Законом України від 24 травня 2017 року № 2068-VIII, нормативно-правових актів Служби безпеки України та керівних документів НАТО з цих питань.

Замовлення та отримання стандартів у сфері оборони держави-члена НАТО з обмеженим доступом здійснюються через апарат військових аташе

згідно з чинним законодавством України та відповідним міжнародним договором про взаємний захист секретної інформації між Україною та державою, яку представляє військовий аташе.

IV. Міжнародне співробітництво з військової стандартизації

1. Міжнародне співробітництво з військової стандартизації орієнтовано на поглиблення співробітництва з НАТО та державами-членами НАТО з метою досягнення рівня, необхідного для повноцінної євроатлантичної інтеграції держави.

2. Складові сектору безпеки і оборони в межах своїх повноважень здійснюють співробітництво з питань військової стандартизації з відповідними органами НАТО та держав-членів НАТО.

3. Орган військової стандартизації в межах своїх повноважень представляє інтереси сектору безпеки і оборони в Комітеті НАТО зі стандартизації та Групі НАТО з управління процесами стандартизації, а також здійснює співробітництво у зазначеній сфері з відповідними структурами держав-членів НАТО.

V. Фінансування робіт із військової стандартизації

1. Фінансування робіт із військової стандартизації здійснюється відповідно до вимог законодавства України в межах асигнувань, передбачених бюджетом суб'єктів військової стандартизації на ці цілі на відповідний рік.

2. Витрати суб'єктів військової стандартизації, які проводять господарську діяльність, на розроблення військових стандартів здійснюється відповідно до законодавства України.

Витрати суб'єктів військової стандартизації, які є бюджетними установами, на розроблення військових стандартів відшкодовуються за рахунок коштів, передбачених на утримання таких установ.

3. Державна закупівля послуг з виконання робіт із військової стандартизації за рахунок коштів Державного бюджету України здійснюється відповідно до законодавства України.

VI. Охорона державної таємниці та захист службової інформації

Роботи з військової стандартизації здійснюються з дотриманням вимог законодавства України та нормативно-правових актів України про державну таємницю та захист службової інформації.

Начальник Управління стандартизації, кодифікації та каталогізації
полковник

Олександр КУМЕДА